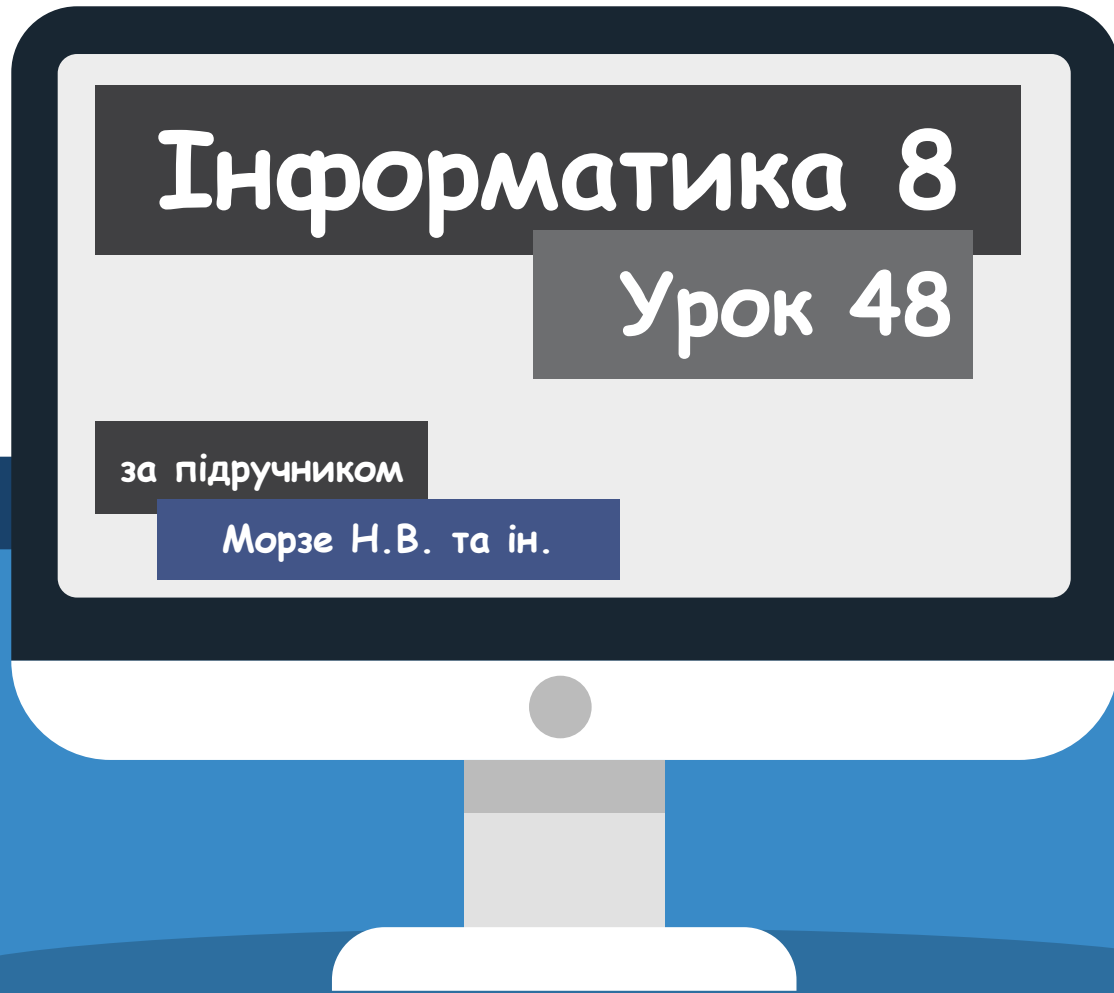

Створення онлайн- документів для спільного використання та комунікації

Нова українська школа

Як організувати власне цифрове представництво в інтернеті?

Мотиваційний вступ

- Ви вже неодноразово шукали якісь відомості, наприклад, про історичну подію чи наукове відкриття. Одним із запропонованих ресурсів, що може містити відповідь на ваш пошуковий запит, є стаття у Вікіпедії. Але хто створює ці статті? Це не суперкомп'ютери чи спеціалісти — це звичайні люди, такі як ви!

Завдання

- Редагуючи Вікіпедію, ви стаєте частиною спільноти, яка формує знання для мільйонів людей у всьому світі. Це не лише корисна навичка, а й можливість залишити свій слід у величезному світі інформації. Ви можете ділитися своїми знаннями, виправляти помилки, доповнювати статті та допомагати людям знайти достовірну й точну інформацію.

Що таке «вікі»?

Вікі (англ. *wiki*) — технологія побудови вебсистем, призначених для колективної розробки, зберігання, структуризації тексту, гіпертексту, файлів мультимедіа.

Вперше термін «вікі» був використаний в 1995 р. **Уордом Каннінґемом**, розробником першої вікісистеми. Слово походить з гавайської мови, означає «швидкий», що і характеризує цю технологію.

Що таке «вікі»?

Вікісайт — вебсайт, що складається з гіпертекстових сторінок, структуру та зміст яких користувачі можуть самостійно змінювати за допомогою наявних інструментів.

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

ВІКІНОВИНИ

Вікісловник
Вільний словник

ВІКІПІДРУЧНИК
Вільні книги для вільного світу

ВІКІ МАНДРИ

ВІКІДЖЕРЕЛА

Найпростіший приклад гіпертексту докомп'ютерної епохи — це будь-який словник чи енциклопедія, де кожна стаття має посилання на інші статті цього ж словника. Читати такий текст можна по-різному:

✓ **повністю**

✓ **вибірково**

✓ **переходити за посиланнями до іншого тексту тощо**

Комп'ютерний гіпертекст — це текст, організований у нелінійній послідовності, як система зв'язків між різними одиницями тексту (словами, реченнями, абзацами, параграфами тощо) та текстом, розташованим за іншою адресою. Слідуючи за цими зв'язками, можна читати матеріал у будь-якому порядку.

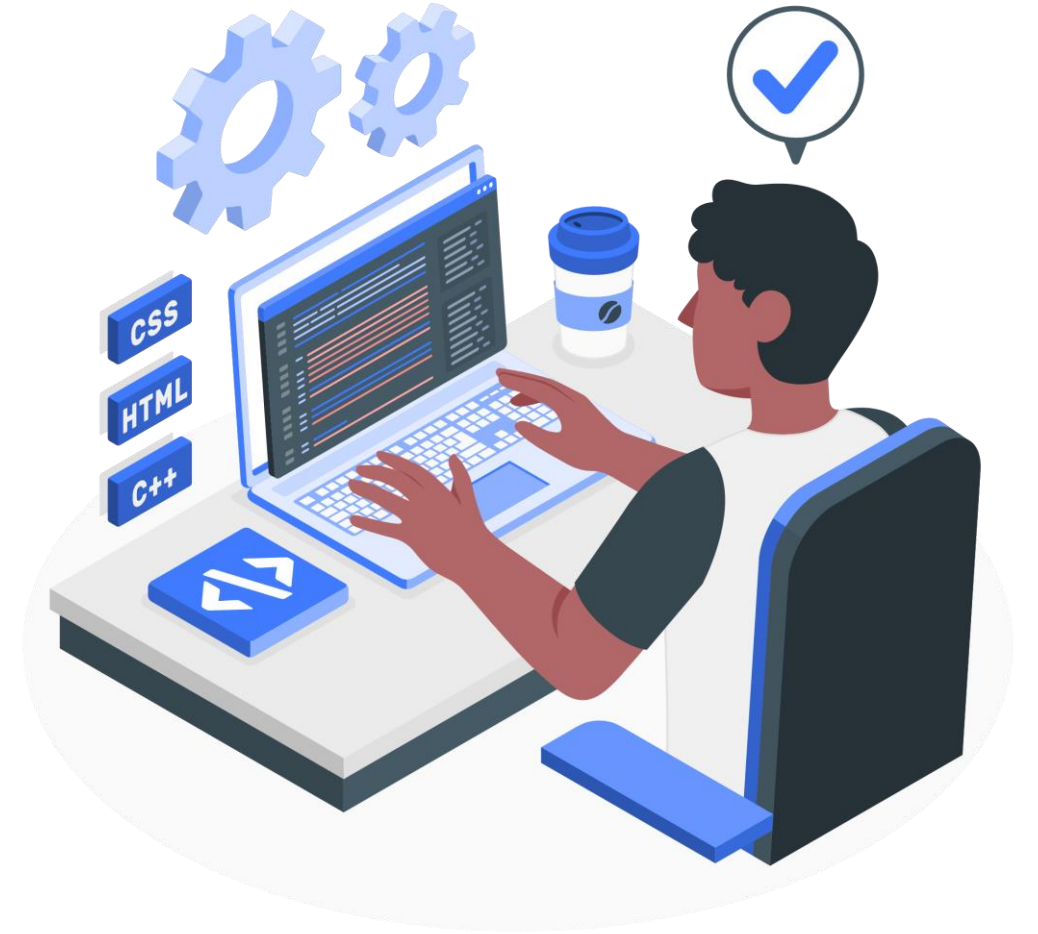
Що таке «вікі»?

Вікісторінки будуться за допомогою простої розмітки. Вікірозмітка — похідна від розмітки тексту *html*, але простіша, складається із символів та тегів, що надають тексту певного вигляду. Не існує загальноприйнятого стандарту мови розмітки вікі.

Що таке «вікі»?

Грамматика, структура, цілісність, ключові слова тощо залежать від конкретного програмного забезпечення вікі, яке використовується на конкретних вебсайтах. Як правило, на кожному вікісайті є детальна інструкція із застосування розмітки.

Що таке «вікі»?

На відміну від звичайного сайту, де спочатку створюється сторінка, а потім — посилання на неї, на вікісайті спочатку створюється посилання з назвою сторінки, а потім відбувається наповнення сторінки з можливістю багатократного редагування.

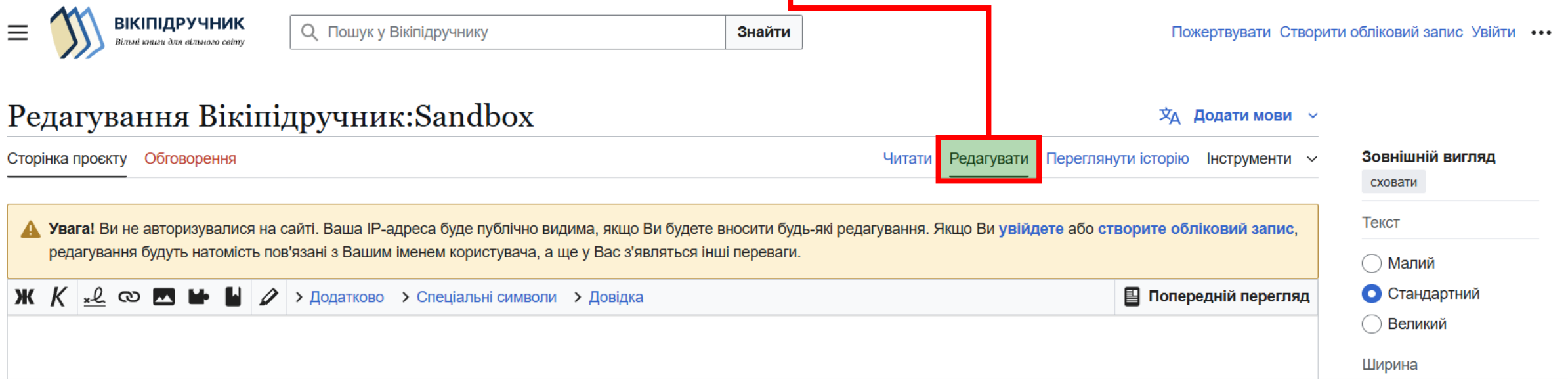
Що таке «вікі»?

Зміни з'являються одразу ж після їх внесення за допомогою функції збереження або оновлення браузера. Вся історія редагувань записується, можна відновити попередню редакцію, дізнатися, який користувач робив редагування.

Як створюється допис на вікісторінці?

На сайтах, які реалізовано за допомогою вікітехнології, користувачі додають контент у редакторах.

The screenshot shows the Wikipedia interface for editing a page. At the top left is the logo for 'ВІКІПІДРУЧНИК' (Wikipedia) with the tagline 'Вільні книги для вільного світу'. A search bar contains the text 'Пошук у Вікіпідручнику' and a 'Знайти' button. On the right, there are links for 'Пожертвувати', 'Створити обліковий запис', and 'Увійти'. The main title of the page is 'Редагування Вікіпідручник:Sandbox'. Below the title are links for 'Сторінка проєкту', 'Обговорення', 'Читати', 'Редагувати' (highlighted with a red box), 'Переглянути історію', and 'Інструменти'. A yellow warning box contains the text: 'Увага! Ви не авторизувалися на сайті. Ваша IP-адреса буде публічно видима, якщо Ви будете вносити будь-які редагування. Якщо Ви увійдете або створите обліковий запис, редагування будуть натомість пов'язані з Вашим іменем користувача, а ще у Вас з'являться інші переваги.' Below the warning box is a toolbar with icons for bold, italic, link, unlink, image, table, and other editing tools. On the right side, there is a 'Зовнішній вигляд' (Appearance) section with options for 'сховати', 'Текст', 'Малий', 'Стандартний' (selected), 'Великий', and 'Ширина'.

Зазвичай адміністратори надають окрему сторінку, так звану «пісочницю» на якій можна спробувати вікірозмітку.

Як створюється допис на вікісторінці?

Щоб відкрити **Пісочницю** розділі **Спільнота** на головній сторінці перейдіть до **пісочниці**

Інші вікі проекти

Вікіпідручник є проектом Фонду Вікімедіа — неприбуткової організації, яка опікується низкою інших проектів:

Вікіпедія

Вільна енциклопедія

Вікіджерела

Безкоштовні текстові джерела

Вікісховище

Репозиторій зображень

Вікідані

Сховище для різних типів даних

Вікісловник

Багатомовний словник

Віківиди

Довідник із таксономії біологічних видів

Мета-вікі

Координація проектів Вікімедіа

Вікіцитати

Колекція цитат

Вікіновини

Відкрите новинне інтернет-видання

Вікімандри

Туристичний путівник

Спільнота

- Ласкаво просимо!
- Дізнайтеся як створити вікікнигу.
- Практикуйтесь із мовою розмітки Вікі у **пісочниці**.

- Що таке Вікіпідручник?
- Іншомовні Вікіпідручники та інші проекти

- Портал спільноти: дізнайтеся новини та задайте питання
- Платформа вікіуроків: вікікурси згідно з навчальною програмою

Зовнішній вигляд

сховати

Текст

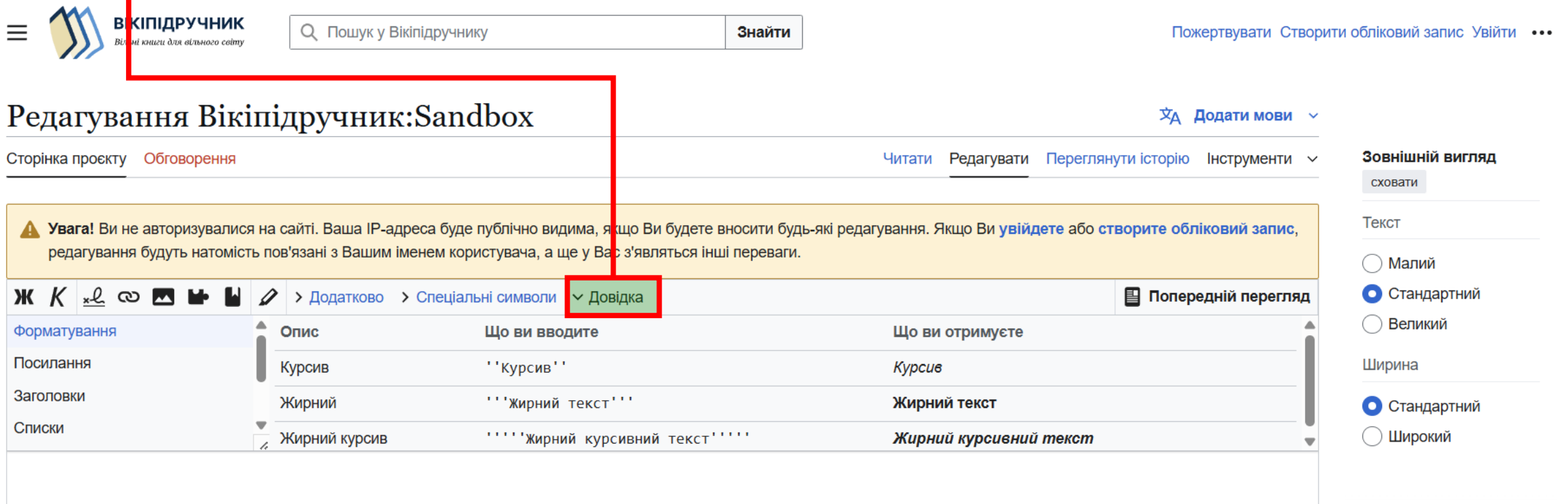
- Малий
- Стандартний
- Великий

Ширина

- Стандартний
- Широкий

Як створюється допис на вікісторінці?

Теги можна обирати на панелі інструментів або вводити з екрана спеціальними символами, які описані в довідці.

Вікіпідручник
Вільні книги для вільного світу

Пошук у Вікіпідручнику Знайти

Пожертвувати Створити обліковий запис Увійти ...

Редагування Вікіпідручник:Sandbox

Додати мови

Сторінка проєкту Обговорення Читати Редагувати Переглянути історію Інструменти

Увага! Ви не авторизувалися на сайті. Ваша IP-адреса буде публічно видима, якщо Ви будете вносити будь-які редагування. Якщо Ви **увійдете** або **створите обліковий запис**, редагування будуть натомість пов'язані з Вашим іменем користувача, а ще у Вас з'являться інші переваги.

Ж К   > Додатково > Спеціальні символи **Довідка** Попередній перегляд

Форматування	Опис	Що ви вводите	Що ви отримуєте
Посилання	Курсив	<code>''курсив''</code>	<i>Курсив</i>
Заголовки	Жирний	<code>'''жирний текст'''</code>	Жирний текст
Списки	Жирний курсив	<code>''''''жирний курсивний текст''''''</code>	<i>Жирний курсивний текст</i>

Зовнішній вигляд
сховати

Текст

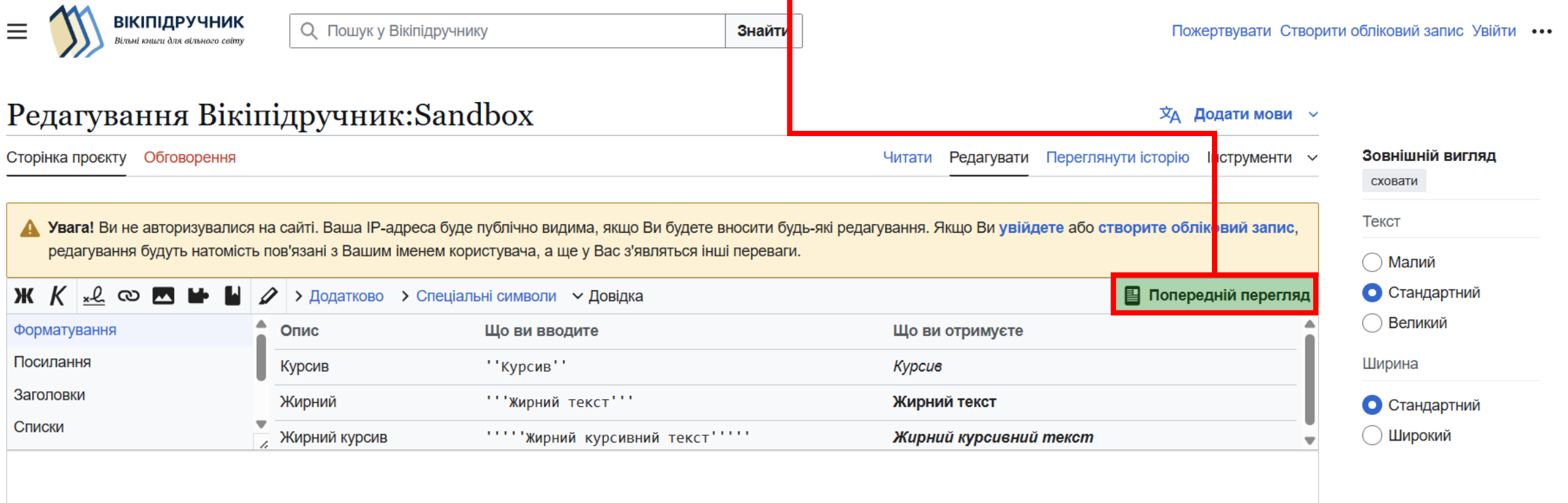
Малий
 Стандартний
 Великий

Ширина

Стандартний
 Широкий

Як створюється допис на вікісторінці?

За допомогою інструмента **Попередній перегляд** можна швидко переглянути, як буде відобразитись введений зміст на сторінці.

The screenshot shows the Wikipedia editing interface for the 'Sandbox' page. A red box highlights the 'Попередній перегляд' (Preview) button in the top right corner of the editing toolbar. A red line connects this button to the text in the blue banner above.

Вікіпідручник
Вільні книги для вільного світу

Пошук у Вікіпідручнику Знайти

Пожертвувати Створити обліковий запис Увійти ...

Редагування Вікіпідручник:Sandbox

Сторінка проєкту Обговорення Читати Редагувати Переглянути історію Інструменти

Додати мови

Увага! Ви не авторизувалися на сайті. Ваша IP-адреса буде публічно видима, якщо Ви будете вносити будь-які редагування. Якщо Ви **увійдете** або **створите обліковий запис**, редагування будуть натомість пов'язані з Вашим іменем користувача, а ще у Вас з'являться інші переваги.

Ж К > Додатково > Спеціальні символи > Довідка

Попередній перегляд

Форматування	Опис	Що ви вводите	Що ви отримуєте
Посилання	Курсив	<code>''курсив''</code>	<i>Курсив</i>
Заголовки	Жирний	<code>'''жирний текст'''</code>	Жирний текст
Списки	Жирний курсив	<code>''''''жирний курсивний текст''''''</code>	<i>Жирний курсивний текст</i>

Зовнішній вигляд
сховати

Текст

Малий
 Стандартний
 Великий

Ширина

Стандартний
 Широкий

Як створюється допис на вікісторінці?

Варто зауважити, що адміністратори застережуть про відповідальність авторів публікацій. Тому завжди перед тим, як зберігати зміни на сторінці, варто попередньо переглядати та, розуміючи наслідки створення інформаційного сміття, виважено приймати рішення про зберігання змін.

Короткий опис змін:

Зберігаючи свої зміни, Ви погоджуєтеся з [Умовами використання](#), а також даєте невідкличну згоду на публікацію на умовах ліцензій [CC BY-SA 4.0](#) та [GFDL](#). Ви погоджуєтеся, що гіперпосилання або URL є достатнім зазначенням авторства згідно з ліцензією Creative Commons.

Опублікувати зміни

Попередній перегляд

Показати зміни

Скасувати

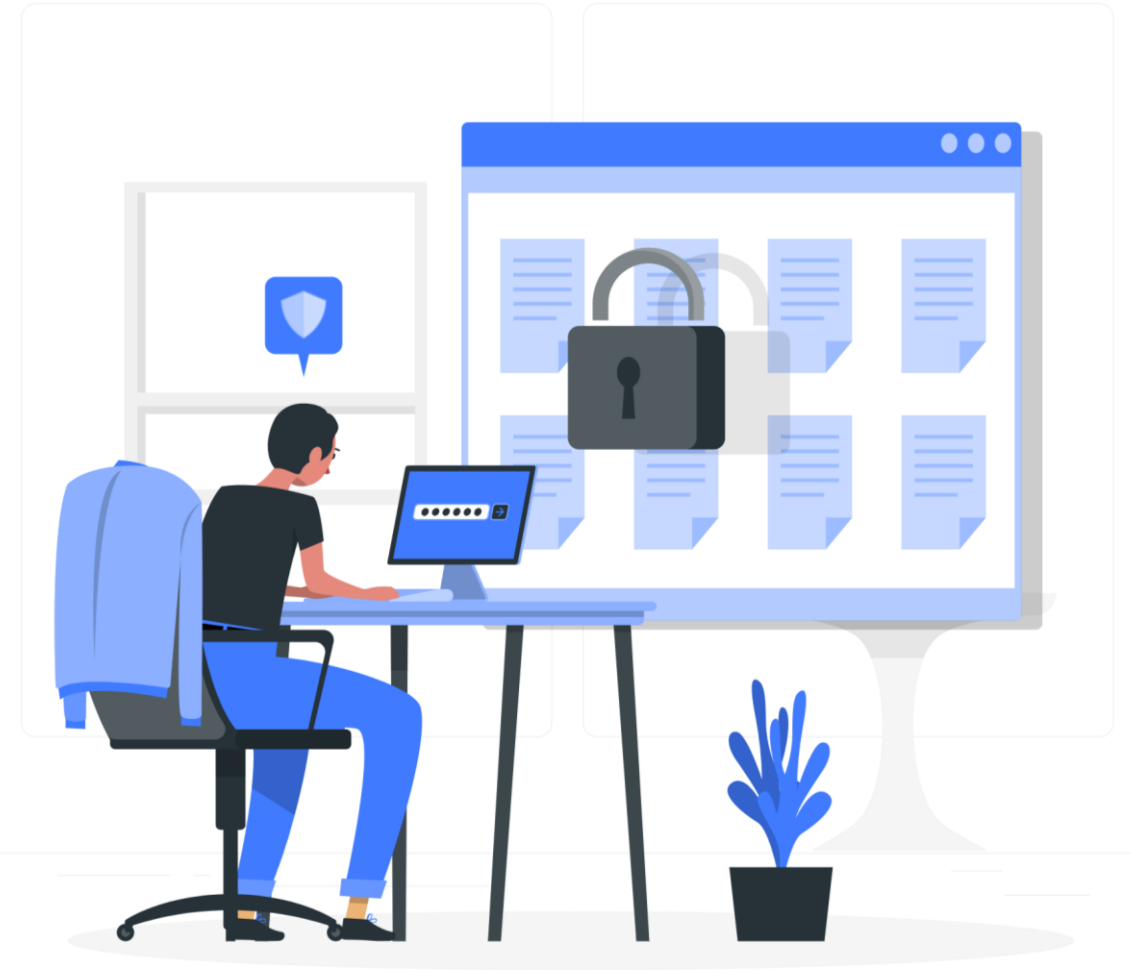
Як боротись із зловмисниками у вікітехнології?

Оскільки вікітехнологія відкрита для всіх охочих, то в сервісах, які її використовують, можуть траплятись випадки вандалізму – явно шкідницького додавання, вилучення чи зміни вмісту, скоєних зумисно.

Зазвичай вандалізм виявляється в заміні вмісту якісних статей на лайку, графіті чи інший зміст, який абсолютно не має стосунку до теми статті.

Вандалізм, попри поширену думку, насправді не є великою проблемою, бо всі зміни статей зберігаються у спеціальній базі даних. Отже, зловмисники не можуть знищити інформацію повністю.

Учасник, який помітив, що стаття була зіпсована, має повернути пошкоджену версію; зробити це зовсім не складно. Для цього є вкладка **Переглянути історію.**

Ласкаво просимо до **Вікіпідручника**,
відкритої та вільної бібліотеки навчальної літератури, яку може редагувати кожен.

Рекомендовані

У цій підбірці зібрані підручники, які спільнота вважає найкращими у проєкті

Зовнішній вигляд

сховати

Текст

- Малий
- Стандартний
- Великий

Ширина

- Стандартний
- Широкий

Наприклад, сторінку **Початкові вправи** про плавання на час написання підручника востаннє редагували 11 червня 2022 р., було додано 41 байт текстових даних.

Вікіпідручник
Вільні книги для вільного світу

Пошук у Вікіпідручнику Знайти

Пожертвувати Створити обліковий запис Увійти ...

Плавання/Початкові вправи: історія змін Довідка

Сторінка [Обговорення](#) [Читати](#) [Редагувати](#) [Переглянути історію](#) [Інструменти](#)

[Показати журнали для цієї сторінки \(журнал зловживань\)](#)

Фільтрувати версії

Вибір версії: позначте у кружечках версії для порівняння і натисніть «Enter» або кнопку внизу.
Пояснення: **(поточн.)** = відмінності від поточної версії, **(попер.)** = відмінності від попередньої версії, **м** = незначне редагування.

Порівняти вибрані версії

- (поточн. | попер.) 11:05, 11 червня 2022 Renvoy (обговорення | внесок) **м** . . (6077 байтів) (+41) . . (added Category:Плавання using HotCat) (скасувати)
- (поточн. | попер.) 20:28, 10 червня 2022 Renvoy (обговорення | внесок) . . (6036 байтів) (+6) . . (скасувати)
- (поточн. | попер.) 20:28, 10 червня 2022 Renvoy (обговорення | внесок) . . (6030 байтів) (+12) . . (скасувати)

Зовнішній вигляд

сховати

Текст

Малий
 Стандартний
 Великий

На цій сторінці завжди використовується малий розмір шрифту

Ширина

Стандартний

Деякі сторінки можуть бути заблоковані для редагування адміністраторами як такі, що є головними, і їх зміна навіть на короткий час не є бажаною.

The screenshot shows the main page of the Ukrainian Wikipedia (Вікіпідручник). At the top, there is a search bar and navigation links. A red box highlights the search bar and the navigation menu. Below the navigation menu, a green error message is displayed, stating that the user does not have permission to edit the page because it is protected. Below the error message, there is a link to view the source code of the page. The source code is shown in a text area, starting with `<!-- Головна сторінка була створена за прикладом італійського Вікіпідручника з використанням елементів німецького та англійського Вікіпідручника-->`.

Вікіпідручник
Вільні книги для вільного світу

Пошук у Вікіпідручнику Знайти

Пожертвувати Створити обліковий запис Увійти ...

Головна Обговорення Читати Переглянути код Переглянути історію Інструменти

← Головна сторінка

У Вас нема дозволу на редагування цієї сторінки з такої причини:
Ця сторінка захищена від редагування та інших дій.

Ви можете переглянути та скопіювати вихідний текст цієї сторінки:

```
__NOEDITSECTION__
<!-- Головна сторінка була створена за прикладом італійського Вікіпідручника з використанням елементів німецького та англійського Вікіпідручника-->
<templatestyles src="Шаблон:Головна сторінка/styles.css" />
<!-- ===== ШАПКА ===== -->
<div id="home-header" class="nomobile">
<span id="home-benvenuto">Ласкаво просимо до [[Вікіпідручник:Про|Вікіпідручника]],</span>
<br />відкритої та вільної бібліотеки навчальної літератури, яку може редагувати кожен.
</div>
<!-- ===== Рекомендовані ===== -->
<div id="home-vetrina">
```

Адміністратори мають змогу блокувати користувача (за іменем або IP-адресою), якого було помічено в діях, що мають ознаки вандалізму.

Розгадайте ребус

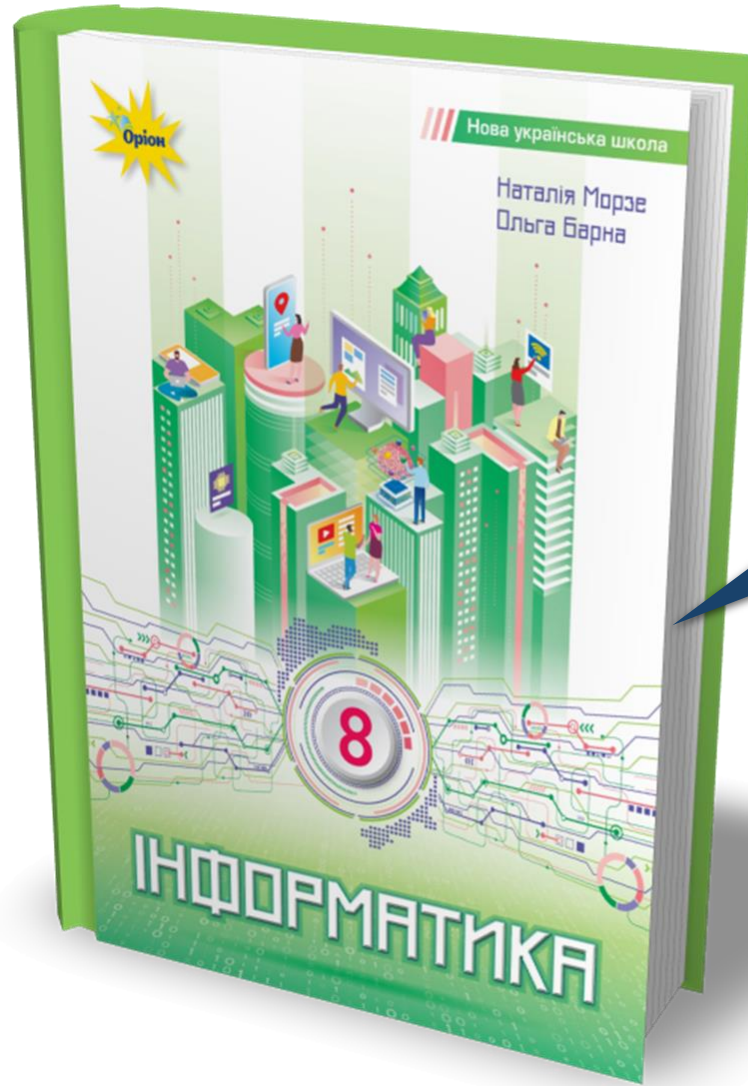
rebus1.com / ua

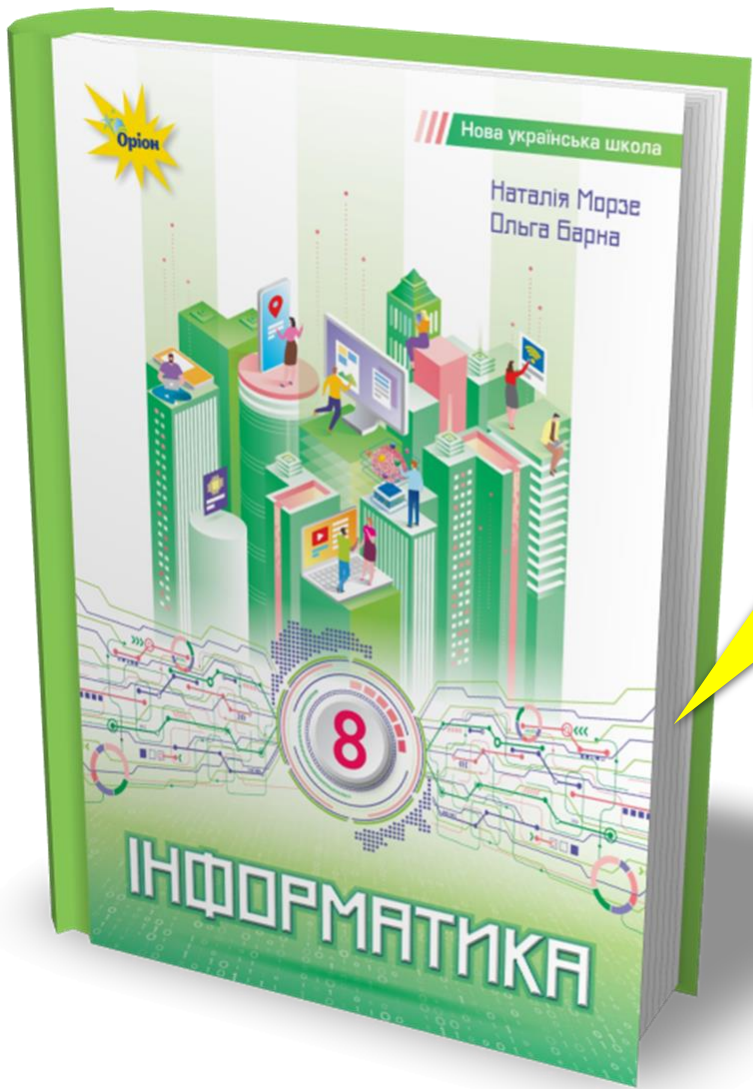
Вікі

Домашнє завдання

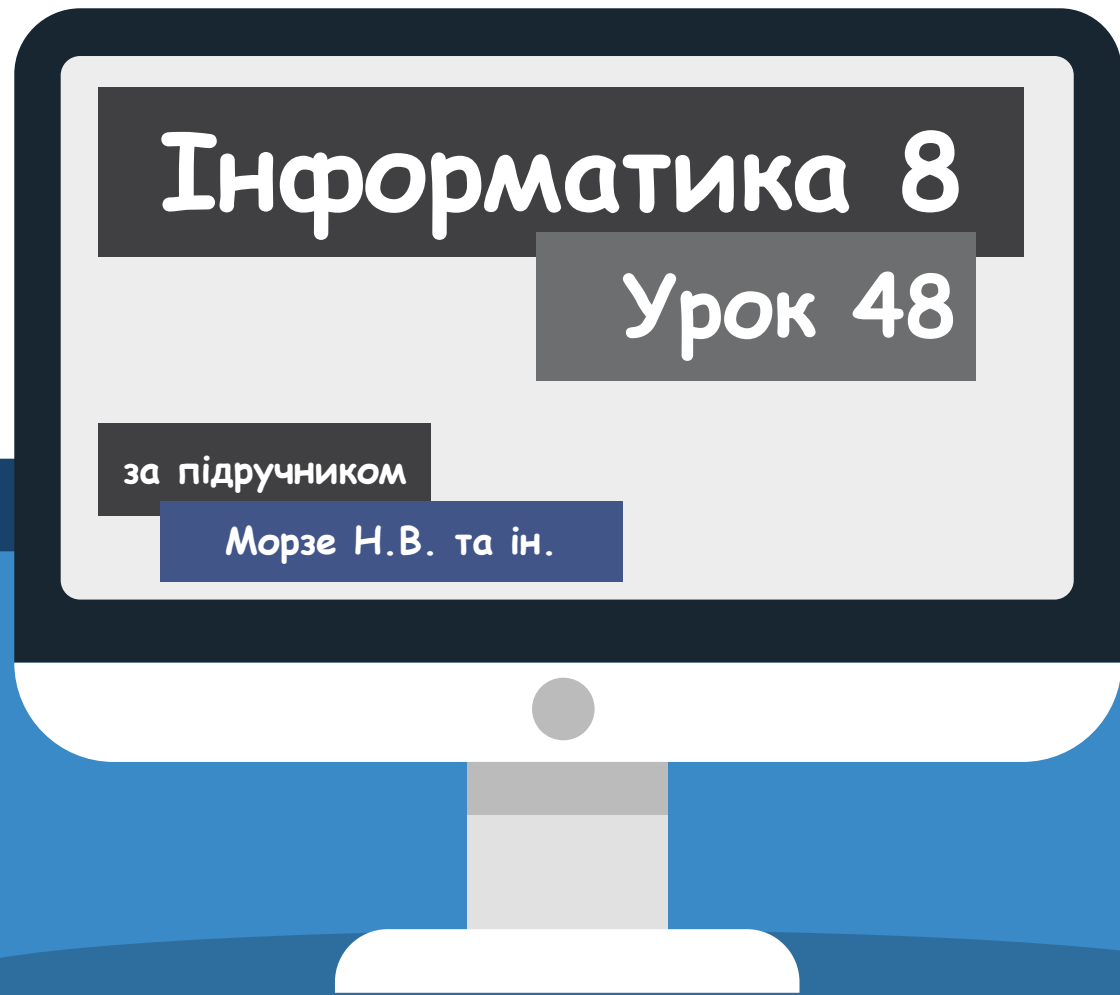

**Проаналізувати
с. 152-157**

**Сторінка
153-157**

Успіхів у навчанні!

Нова українська школа

